

**Uunga siunnersuut: Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat
nr. xx, xx. xxx. 2017-imeersoq.**

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq

Siunnersuut ulloq 28. april 2017 siullermeerutaasumik suliarineqareermat ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisai tunuliaqutaalu

Siunnersuutip digitaliusumik allakkerineq malittarisassiuuppaa, ilanngullugillu kikkut pinngitsooratiq ilaanissaat, nammineq piumassuseq tunngavigalugu ilanngunnissamut periarfissat, pinngitsoorani ilannguttussaajunnaarsinnaanermut periarfissat, inuup allap allakkanik atuaasinnaaneranik pisinnaatitsineq il.il. kiisalu allakkereriaatsimik atuinerup inatsisitigut kingunerititai.

Digitalimik allakkerineq pisortanit pisortanullu allakkat qarasaasiakkoorlugit nassiunneqarsinnaanerannik aqqissuussineruvoq, tassa allakkatigut allakkerisarfikkut nassiussatigoornagu e-mailikkoorlugu internetikkulluunniit attaveqaatikkoorlugu.

Maannamulli digitalikkut aqqissuussineq sorleq atorneqassanersoq erseqqissivinnikuunngimmat, tamanna inatsisissatut siunnersuutikkut isummerfigineqanngilaq.

Siunnersuut inatsimmut nassuiaatit malillugit pisortat (oqartussaasut il.il.) innuttaasullu akornanni qarasaasiakkoorlugu attaveqatigiittarnermik pilersitsinissamik siunertaqarpoq, tamanna innuttaasut aamma pisortat ingerlatsiviisa aningaasartuutikillisaanissamik pisariaqartitsinerat eqqarsaatigalugit. Innuttaasut piumassutsiminnik ilannguffigisinnaasaannik digitaliusumik aaqqissuussaqaarenera eqqarsaatigalugu siunnersuutip pingaarnertut siunertaa tassaasorinarsinnaavoq pisortani aningaasartuutikillisaanissaq.

Naalackersuisut 2016-imi upernaakkut allakkereriaaseq NemPost atulerpaat. Maannakkut ukiup ataatsip qaangiunnerani Naalackersuisut paasisimalerpaat allakkereriaaseq taanna "killilerujussuarmik iluatsissimasoq". Innuttaasut 15-it inorlugit ukiullit eqqaassanngikkaanni 44.000-it akornannit allakkereriaatsimut tassunga ilanngussimasut taamaallaat 1.000 missaanniipput. Taamaalillutik aningaasartuutikillisaatitut siunniunneqartut anguneqanngitsoorput.

Siunnersuutip nassataraa (innuttaasut 15-it inorlugit ukiullit minillugit) innuttaasut tamarmik aallaaviatigut digitaliusumik allakkereriaatsimut pinngitsooratik ilannguttussaataitanerat. Taamatuttaaq inatsisitigut inuttut isigineqarsinnaasut (juridisk person) soorlu ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit peqatigiiffiillu pinngitsooratik digitaliusumik allakkereriaatsimut ilanngunneqartarput.

Innuttaasulli qarasaasiakkut allakkanik tiguisinnaanermiut periarfissaqannginnerisigut, tamatumunnga immikkut pissutissaqartillugu, innuttaasut allakkereriaatsimut pinngitsooratik ilannguttussaataitaajunnaarsinnaapput.

Aamma inatsisitigut inuttut isigineqarsinnaasut pisussaajunnaartitaasinnaapput. Tamatumunngali immikkorluinnaq ingerlatseqatigiiffiup, suliffeqarfiup peqatigiiffiup il.il. qarasaasiakkut allakkanik tiguisinnaaneranik akornusiisunik pissutissaqartariaqarnera piumasaqaataavoq.

Taamaalilluni inummut pisussaajunnaartitaasinnaanermut piumasaqaatit inatsisitigut inuttut isigineqarsinnaasunut naleqqiullugu sakkukinnerupput. Inuilli suliffeqarnikkut ingerlatsinerannut tunngatillugu piumasaqaataasut inatsisitigut inuttut isigineqarsinnaasunut piumasaqaataasut assigaat; tassa tamatumunnga immikkorluinnaq ittunik pissutissaqartariaqarpoq.

Siunnersuutip pisussaajunnaartitaasinnaanermut Naalackersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaatippai. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini piumasaqaataavoq, pisussaatinneqannginnissamut aalajangersakkat ilusilersorneqarnerat atuutilersitsinerup nalaani innuttaasut (inatsisitigullu inuttut isigineqarsinnaasut) it-qarnikkut piareersimassusiat

aallaavigalugit pissaaq. Tamatuma kingorna pisussaatinneqannginnissamut aalajangersakkat it-qarnikkut piareersimassutsip ineriartornera ilutigalugu naleqqussarneqassapput.

Siunnersuutikkut aallaaviatigut allakkereriaatsimut pinngitsoorani ilanngunneqartussaanerup (tassa pinngitsaaliissutaasumik) qaqugukku atuuilersinneqarnissaa Naalakkersuisunut aalajangigassanngortinneqarpoq. Piffissaliussaq nalunaarutikkut aalajangersarneqassaaq.

Nassitsinermut aningaasartuutitigut (allakkanik nassiussinermut aningaasartuutit, allakkat puui, pappilissat, printerineq il.il.) sipaagaqarnerup saniatigut siunnersuut oqartussaasunut iluaqusiivoq, taamaalillutimmi oqartussaasut aalajangiinerup pineqartup tiguisussamut ilumut apuunnerata ilimagineqarsinnaanera pillugu uppersarsaasariaqassannginnamik. Ullumikkummi aalajangiussap illuatungiusumit pineqartumit tiguneqarsimanagera, aalajangiussap ilumut atuuttuuneranut aallaaviatigut piunarsaqataavoq. Taamaalilluni illuatungiusoq aalajangiussamik tiguisimannginnerarpat, aalajangiussap ilumut apuussimanerata ilimagineqarsinnaanera uppersarsassallugu oqartussaasup pisussaaffigilissavaa.

Inatsimmuttaaq nassuiaatini paasissutissiissutigineqarpoq oqartussaasut tiguisussamut ajoqutaasumik aalajangiussamik, assersuutigalugu qinnuteqaammut itigartitsissummik digitaliusumik allakkatigut nassiussinnaaneranunut maannamut erseqqissumik tunngavissaqarsimanngitsut.

Digitaliusumik allakkereriaatsip innuttaasunut iluaqutissartaa ingammik tassaavoq, oqartussaasunut oqartussaasunillu allakkat piarnerusumik apuussinnaalissammata.

Misissuinermi aperineqartut 65 %-iisa oqaatigisimavaat pisortanit pisortanullu attaveqaqateqarnerup elektroniskimik pinissaa kissaatiginerullugu. Taamaalilluni misissuineq pineqartoq tutsuiginassuseqarsimappat innuttaasut pingajorarterutaasa pisortanik attaveqaqateqarnerup elektroniskimik pinissaa suli kissaatiginngilaat.

Innuttaasut 15-ileereersimasut 45 %-ii ullumikkut NemID-mik atuisuupput, tamanilu digitaliusumik allakkereriaatsimut ilanngunnissamut piunarsaqataavoq.

Naalakkersuisut malillugit misissuinerup takutippaa innuttaasut 97 %-ii angerlarsimaffimmini qarasaasiamik, qarasaasiamik angallattakkamik, iPadimik/tabletimik imaluunniit oqarasuaammik smartphonemik ataatsimik arlalinnilluunniit atuinissaminut periarfissaqartut. Taamaalilluni siunnersuutip innuttaasunut aningaasarnikkut annertuumik kinguneqartitsinissaa ilimagineqanngilaq.

Pappialanik atuinerup assartuinerullu annikillisinneqarneratigut siunnersuut avatangiisit eqqarsaatigalugit pitsaaqutinik annertuunik sunniuteqarnissaa oqaatigineqarpoq, allakkanik allakkerivitsigut nassiussanik aattuineq kiisalu pappialanik eqqussuineq eqqarsaatigalugit.

Allakkisartulli pajuttuinerisa annikillinerata avatangiisinut annertuumik iluaqutissiinissaanik ilimasuttoqarsinnaagunangilaq: Taamaalilluni allakkat ikilinerisigut timmisartuussinerit imaluunniit RAL aqutigalugu assartuinerit ikilinnissaat ilimagineqarsinnaagunangilaq, soorluttaaq allakkat amerlassutsikkut affaannangornerisa nammineerluni illoqarfinni ataasiakkaani allakkisartut agguassineranni orsussamik atuinerup affaannangornissaa ilimagineqarsinnaangitsoq. Assersuutigalugu illoqarfiup immikkoortortaanut qangaanerusoq allakkanik 30-inik aatsiviusartumut allakkanik 15-inik aatsineq nammineerluni aatsinermut atatillugu benzinamik atuinerup affaannangorneranik nassataqarnissaa ilimagineqarsinnaasorinangilaq. Tamanna soorunami allakkanik aatsisarnerup akuttortinneqarnissaa toqqarneqanngippat, allakkanilli aatsisarnerup sapaatip akunneranut ataasiarluni pisalersillugu akuttortinneqarsimanera pillugu Naalakkersuisunit paasissutissiineq tunngavigalugu piviusorsiorsorinangilaq takorluussallugu sulii aattuisarnermik akuttuisoqarsinnaanera.

Pappialartorneq eqqarsaatigalugu sunniutaanut apeqqutaavoq, innuttaasut allallu qarasaasiakkoorlugu allagarsiaminnik qanoq annertutigisumik pappialanngorlugu naqiterissanerlutik toqqartassaneraat.

Siunnersuut pisortat suliffeqarfiutaannut TelePostimut allakkat ikileriarujussuarnerannik nassataqassaaq, taamaalillunilu aamma isertitanik annaasaqarnermik. Isertitatigut anaasassatut ilimagineqartut taakku inatsimmut nassuiaatini aningaasaqarnikkut kingunissat pillugit nassuiaatini paasissutissiissutigineqanngillat. Allakkat ikilineri allakkanik nassitsinermut akiusup qaffannerannik suleqatinillu ikilisaanermik kinguneqassasoq ilimagineqassaaq. Tamannattaq kingunissat pillugit nassuiaatini erseqqinnerusumik nassuiaatigineqanngilaq.

2. Oqaaseqaataluit teknikikkut tunngassuteqartut

Siunnersuutip inummut paasissutissat pillugit inatsimmut attuumassuteqarnera

§ 2, imm. 4-mi ima allassimasoqarpoq:

”Inunnut paasissutissanik suliarinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu Peqqussummi § 35, inatsimmi matumani imm. 1 naapertorlugu inuup normuinik suliaqarnermut atuutinngilaq.”

Nassuiaatitaani qupperneq 16-imi imatut allassimasoqarpoq:

”Inatsisinik Atuutsitsinermit Ministeeriaqarfiup inerniliuppaa Namminersorneq pillugu inatsit akornutaanngitsoq, Namminersorlutik Oqartussat Inatsiartut inatsisaatigut aqqutigalugit inuit pillugit paasissutissanut malittarisassanik (naalagaaffimmi oqartussanuunngitsoq) sanioqqutitsisinnaanernut akornutaanngitsoq, kisiannili taamatut inerniliineq nalorninartoqartinneqartoq, taamaammallu naggataatigut eqqartuussisut pineqartoq pillugu apeqqutini aalajangiisuusariaqartut.”

Allatut oqaatigalugu paasinarsivoq inatsiseqarnermi akisussaaffinnut Danmarkimit suli tiguneqarsimanngitsunut maleruagassat atuuttut taamak iliornikkut sanioqqunneqarsinnaanersut nalorninartoq.

§ 10, imm. 2, naammagittaalliuteqarsinnaanermik mattussisumik aalajangersaasoqarsinnaanernut tunngavissaq,

§ 10, imm. 2-mi ima allassimasoqarpoq:

”Imm. 2. Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassalorsinnaavaat, imm. 1 naapertorlugu aalajangiinerit allaffissornikkut oqartussaqaqfimmumt allamut ingerlateqqinneqarsinnaanngitsut.”

Aalajangersakkat naammagittaalliuteqarsinnaanermik mattussisut annertuumik nanertuisuupput imatullu pissuseqarlutik allaat isumaliutigineqarsinnaalluni taakku ilumut, Naalackersuisunut aalajangersaasinnaanernumt piginnaatitsinermit taarsiullugu Inatsiartut inatsisaatigut toqqaannarlugu aalajangersartariaqarnersut. Naalackersuisut malittarisassanik naammagittaalliuteqarsinnaanermik mattussisunik imaluunniit killiliisunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarsinnaapput, piginnaatitsissummulli aalajangersagaq erseqqilluinnartumik sapinngisamillu eqqoqqissaartumik oqaasertalerneqarsimasariaqarpoq.

Inatsimmut nassuiaatit aalajangersakkamut iluaqutaasumik annertusineqarsinnaagaluarput, taamaalilluni nalilersueqqissinnaanernumt killiliineq ingerlatsinermit inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik nalilersueqqissinnaanernumt mattussinnginnera ersersinneqarluni.

Siunnersuummi § 12, imm. 2, pillugu

§ 12, imm. 2, nr. 2, ilaatigut ima aalajangersaavoq: ” Pisortatigoortumik nassitsisut allakkerisarneq atorsinnaanngilaat... tamanna § 16 malillugu aalajangersakkanut akerliuppat.”

Siunnersuummi § 12, imm. 2, pillugu nassuiaatini ima allassimasoqarpoq:

”Aalajangersakkami aappaattut aalajangersarneqarpoq § 15-imut innersuussilluni, Naalackersuisut allakkerisarnerup IT-qarnikkut atorsinnaanissaa pillugu

erseqqinnerusunik malittarisassaliorsinnaasut. Tamanna ima isumaqarpoq, allakkat digitaliusut formatit sorliit atorlugit toqqorneqarsinnaasut aamma ingerlateqqinneqarsinnaasut pillugit killiliisoqarsinnaasoq.”

§ 16, allakkereriaatsip atorneqarneranut malittarisassanik teknikimut tunngassutilinnik aalajangersaammat, nassuiaatini § 15-imut innersuussinerup naqinnerliuineramik tunngaveqarnera, tassanilu § 16-imut innersuusseriartoqarnera ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuummi § 13, imm. 2. pillugu

§ 13, imm. 2, imatut aalajangersaavoq:

”Inatsisitigut immikkoortut, suliffeqarfuit, peqatigiiffiit il.il. erseqqinnerusumik nalunaarsorneqartut, pisortat ingerlatsiviisut naatsorsuutigineqarsinnaanngitsut, allakkerisarnermik pisortatigoortumik nassitsisutut atuisinnaanerannut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamannali taamaallaat atuuppoq ingerlatsinerannut aningaasartuutit annerusumik Namminersorlutik Oqartussanit kommunimilluunniit akilerneqartarpata, imaluunniit inatsisikkut inatsisilluunniit naapertorlugit Namminersorlutik Oqartussat kommuniluunniit sinnerlugu aalajangiinissamut pisinnaaffilerneqarsimappata.”

Immikkoortumut nassuiaatini imatut allassimasoqarpoq:

”Naalakkersuisut inatsisitigut immikkoortoq, suliffeqarfik, peqatigiiffik il.il. pisortanit nassitsisartutut akuerinngippassuk, suliffeqarfik akuerisaanngitsoq allakkereriaatsimut ilanngussinnaavoq, tassuunakkut inuit inatsitigullu immikkoortut namminneq kajumissutsimikkut ilaalersinnaanerat atorlugu.”

Naatsorsuutigineqarpoq inatsimmut nassuiaatini siunertarineqartoq, immikkoortortap pisortatigoortumik nassitsisartutut akuerineqarsimanngikkuni, suli piumasutsiminik tiguisartutut ilanngutsinneqarsinnaanera.

Siunnersuummi § 13, imm. 4. pillugu

§ 13, imm. 4-mi ima allassimasoqarpoq:

”Naalakkersuisut naalagaaffimmi oqartussanik isumaqatiginninniareernikkut, naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiisa allakkerisarnermik pisortatigoortumik nassitsisutut atuisinnaanerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.”

Siunnersuummut nassuiaatini qupperneq 16-imi ima allassimasoqarpoq:

”Inatsisinik Atuutsitsinermut Ministeeriaqarfiup inerniliuppaa Namminersorneq pillugu inatsit akornutaanngitsoq, Namminersorlutik Oqartussat Inatsiartut inatsisaatigut aqqutigalugit inuit pillugit paasissutissanut malittarisassanik (naalagaaffimmi oqartussanuunngitsoq) sanioqqutitsisinnaanerannut akornutaanngitsoq, kisiannili taamatut inerniliineq nalorninartoqartinneqartoq, taamaammallu naggataatigut eqqartuussisut pineqartoq pillugu apeqqutini aalajangiisuusariaqartut.”

Inummut paasissutissat pillugit inatsimmi § 2, imm. 4.mi ima allassimasoqarpoq:

”Suliarinninnernut eqqartuussiviit sinnerlugit ingerlanneqartunut inatsit atuutinngilaq. Inatsimmi kapitali 8-mi aamma §§ 35-37-mi § 39-milu aalajangersakkat suliarinninnernut politiinit aammalu pinerluttulerinermi inatsisinik suliassaqarfimmi unnerluussisussaataasunut aamma atuutinngillat.”

Taamaalilluni mattunneqarsinnaasunganngilaq naalagaaffimmi oqartussaasut – eqqartuussiviit, politiit, unnerluussisussaataasullu saniatigut – allakkereriaatsip pisortatigoortumik nassitsinermut atorneqarsinnaanera pillugu isumaqatigiissuteqarnerminnut atatillugu inummut paasissutissat pillugit inatsimmi § 35, suli eqqortittariaqassammassuk.

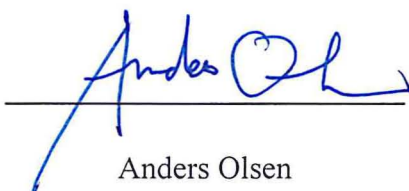
3. Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai inassuteqaataalu

Ataatsimiititaliap uparuassallugu tunngavissaqartippaa, inunnut assigiinngitsunik peqquteqarlutik digitaliusumik allakkereriaatsimut ilanngussinnaanngiitsunut tunngatillugu iluarsisutunik naammaginantunik allanik nassaartoqartariaqartoq.

Sumiiffimmi periarfissiissutigineqartut apeqqutaatillugit sumiiffimmiit sumiiffimmut assigiinngitisunik iluarsisoqarsinnaanera ataatsimiititaliap ammaffigaa, taamaattorli TelePost kiisalu kommunit allaffii suleqatigalugit iluarsisutaasinnaasunik siunnersuuteqarumalluni. Ataatsimiititalialli oqaatigissavaa, allatut iluarsisutininut tunngatillugu paasissutissat inummut tunngasut isertuussassat susassaqqanngitsunit takuneqaratarsinnaanerannik nassataaqannginnissaa soorunami piumasaqaataassasoq.

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq
Siumut

Laura Táunâjik
Siumut

Per Rosing-Petersen
Partii Naleraq

Debora Kleist
Inuit Ataqatigiit

Iddimanngiuu Bianco
Inuit Ataqatigiit